

# AKCIOVÁ SPOLEČNOST

1. vydání (září 2014)

2. aktualizace k 1. 7. 2023

---

**Nabyt účinnosti  
dnem 1. července 2023**

*Zákon č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků*

Od 1. července 2023 došlo k novelizaci textu zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, a sice zákonem č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků. Tato novelizace se odráží zejména ve vazbě na předpisy veřejného práva a reflektuje potřebu zapracovat příslušná ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1151 ze dne 20. června 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností.

Nenápadným, ale prakticky významným výsledkem této novelizace je i související změna pravidel zakládání obchodních společností v důsledku odstranění řady formalit. V důsledku těchto změn odpadne potřeba osobní návštěvy notářských úřadů a odpadne přísná vazba na zisk živnostenského oprávnění.

Hlavní pozornost je však novelizací věnována na zřízení rejstříku osob vyloučených z výkonu funkce. V důsledku novelizace zákon přímo definuje překážky výkonu funkce a s tím související informační povinnosti kandidátů na funkce členů orgánů. Tato změna se promítá do § 46 a § 46a ZOK. Takovými překážkami budou pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci České republiky i v zahraničí a pravomocná odsouzení za vybrané trestné činy související s podnikáním a majetkové trestné činy. O jejich existenci, byť i jen v úrovni hrozby, bude kandidát na člena orgánu povinen společnost před volbou informovat. Totožnou povinnost bude mít i po dobu trvání výkonu funkce.

Další podstatnou změnou je zavedení veřejnoprávní, veřejnosti nepřístupné, evidence osob vyloučených z výkonu funkce v § 70 až § 70e ZOK. Evidenci osob vyloučených z výkonu funkce povede Ministerstvo spravedlnosti. Evidovat se budou osoby s překážkou výkonu funkce, osoby vyloučené z výkonu funkce i osoby, na jejichž majetek byl prohlášen konkurz. Ačkoliv tato evidence nebude veřejná, bude propojena s insolvenčním rejstříkem, obchodním rejstříkem i rejstříkem trestů a údaje z této evidence se budou propisovat automaticky. Evidence sice nebude veřejně dostupná, ale přístup k ní budou mít soudy a notáři v rámci agendy obchodních korporací a zápisu změn v jejich orgánech. Z této evidence bude možné na základě žádosti získat výpis o existenci zápisu, nebo potvrzení, že se ohledně žadatele žádný zápis v evidenci nenachází.

# AKCIOVÁ SPOLEČNOST

1. vydání (září 2014)

1. aktualizace k 1. 1. 2018

---

Text v **kapitole 7.5.2 Obsazování funkcí v představenstvu a dozorčí radě** se doplňuje takto: „Dne 14. ledna 2017 vstoupila v účinnost novelizace zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), a to zákonem č. 458/2016 Sb. Předmětem novelizace bylo ustanovení § 448 ZOK o dozorčí radě akciové společnosti. Důsledkem novelizace je opětovné zavedení povinné participace zaměstnanců na složení dozorčí rady akciových společností. Akciové společnosti s více než 500 zaměstnanci v pracovním poměru budou muset nejpozději do 14. ledna 2019 přizpůsobit své stanovy. Pokud se tak nestane, soud těmto společnostem poskytne dodatečnou lhůtu k nápravě. Po marném uplynutí této lhůty bude soud oprávněn společnost zrušit a rozhodnout o jejím vstupu do likvidace.

Novelizace § 448 ZOK zakládá právo zaměstnanců akciové společnosti a povinnost akciových společností s více než 500 zaměstnanci v pracovním poměru uzpůsobit stanovy společnosti a umožnit zaměstnancům právo volit a odvolávat nejméně jednu třetinu členů dozorčí rady společnosti. Novelizační úprava je kogentní v tom smyslu, že zaměstnanci u společnosti s více než 500 zaměstnanci mohou volit nejméně jednu třetinu členů dozorčí rady, nejvíce podle stanov pak jednu polovinu. Novelizační úprava je současně dispoziitivní v tom smyslu, že stanovy mohou možnost volit část členů dozorčí rady přiznat zaměstnancům i u akciových společností s méně zaměstnanci, než je zákonný limit 500. Dlužno však připustit, že podobné výslovné svolení v zákoně nepotřebujeme, abychom si mohli podobnou dispoziitivní úpravu dovolit ve stanovách využít.

Nová úprava s sebou logicky vrací i pravidlo, podle něhož musí být počet členů dozorčí rady u společností s více než 500 zaměstnanci dělitelný třemi. Pravidlo odpovídá tomu, že zaměstnanci společnosti volí nejméně jednu třetinu členů dozorčí rady, nejvýše však jednu polovinu. Pasivní volební právo do dozorčí rady za zaměstnance zákon nijak nespécifikuje. Lze tedy dospět k závěru, že i člen dozorčí rady zvolený do tohoto orgánu zaměstnanci, bude muset splňovat obecné požadavky pro výkon funkce člena tohoto orgánu. Ani kandidát zaměstnanců však nemusí být současně zaměstnancem společnosti, jejímž členem dozorčí rady se má stát. Na druhou stranu z hlediska aktivního volebního práva již zákon stanovuje, že do počtu více než 500 zaměstnanců

společnosti se počítají jen zaměstnanci v pracovním poměru. Dohody mimo pracovní poměr tedy nemají vliv na výpočet počtu zaměstnanců konkrétní akciové společnosti. Na druhou stranu oproti obchodněprávní úpravě před rokem 2014 nemá vliv ani rozsah pracovního poměru. Oproti předchozí právní úpravě nemá člen dozorčí rady zvolený zaměstnanci žádná zvláštní oprávnění ani povinnosti. Odchylné postavení má člen dozorčí rady zvolený zaměstnanci snad jen v tom, že není odvolatelný valnou hromadou. Člena dozorčí rady zvoleného zaměstnanci mohou odvolat zase jen zaměstnanci.

---

## **AKCIOVÁ SPOLEČNOST**

**JUDr. Jan Hejda, Ph.D., LL.M., Mgr. Nina Bachroňová,  
Mgr. Karina Divišová, JUDr. Libor Finger, Mgr. Martin Prosser,  
Mgr. Veronika Vaněčková, LL.M.**

Vydalo nakladatelství ANAG  
Tisk a vazba PRINTO, spol. s r.o., Ostrava  
Odpovědná redaktorka Mgr. Jitka Bezoušková  
Sazba Ondřej Forman  
Autorská uzávěrka 15. září 2014  
ISBN 978-80-7263-891-8

Anag, spol. s r.o.  
Kollárovo nám. 698/7, 772 00 Olomouc, Město  
tel.: 585 757 411, fax: 585 418 867  
e-mail: [obchod@anag.cz](mailto:obchod@anag.cz)  
[www.anag.cz](http://www.anag.cz)